

PRAVILNIK KOMISIJE ZA PLANINARSKO PUTOVANJE HRVATSKOG PLANINARSKOG SAVEZA

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređena je organizacija i djelokrug rada Komisije za planinarske putove HPS-a (u daljnjem tekstu: Komisija), organizacija, prava i obveze te stručno osposobljavanje markacista, i suradnja Komisije, osnovnih planinarskih udruga te županijskih/gradskih planinarskih saveza.

Komisija za planinarske putove HPS-a

Članak 2.

Osnovna djelatnost Komisije je stručna i savjetodavna aktivnost te briga o planinarskim putovima sukladno Statutu HPS-a i općim načelima zaštite prirode i okoliša. Komisija promiče, usmjerava i koordinira aktivnosti na području planinarskih putova, potiče i unapređuje markacijsku djelatnost osnovnih planinarskih udruga (planinarskih društava i klubova) članica HPS-a, surađuje s drugim članicama HPS-a: Hrvatskom gorskom službom spašavanja, stanicama planinarskih vodiča i dr., u koordinaciji s Uredom HPS-a surađuje s ustanovama izvan HPS-a: upravama zaštićenih područja, Hrvatskim šumama, lokalnim i turističkim zajednicama i sl., a sve u cilju da planinarski putovi budu kvalitetno održavani i sigurni za sve njihove korisnike.

Komisija vodi Registar planinarskih putova, obilaznica i markacista u Hrvatskoj s pratećim sadržajima.

Članak 3.

Članovi Komisije su iskusni članovi planinarskih udruga i registrirani markacisti koji su svojim djelovanjem na organizaciji, uređivanju, održavanju i čuvanju planinarskih putova dokazali da su stručno osposobljeni za obavljanje zadataka utvrđenih člankom 5. ovog Pravilnika i da mogu uspješno predvoditi markaciste.

Na čelu Komisije je pročelnik kojeg imenuje Izvršni odbor HPS-a. Pročelnik izabire članove Komisije iz redova istaknutih aktivnih markacista u Hrvatskoj.

Članak 4.

Komisija po potrebi može organizirati posebna radna tijela (potkomisije, povjerenstva, radne grupe, povjerenike) za pojedina područja iz djelokruga svoga rada.

Članovi radnih tijela biraju se iz redova istaknutih aktivnih markacista i ne moraju biti članovi Komisije.

Članak 5.

Zadaci Komisije su:

- briga o izgradnji, obilježavanju, čuvanju i održavanju planinarskih putova;
- stručna i organizacijska pomoć planinarskim udrugama i županijskim/gradskim planinarskim savezima u markacijskoj djelatnosti;
- organizacija i provođenje školovanja i stručnog osposobljavanja i usavršavanja markacista;
- pomoć planinarskim udrugama kod planiranja i trasiranja novih planinarskih putova, osnivanja novih planinarskih obilaznica i rekonstrukciji postojećih;
- sudjelovanje pri izradi vodiča, planinarskih zemljovida i drugih planinarskih stručnih publikacija;
- pomoć pri izdavanju dnevnika planinarskih obilaznica;
- izdavanje dnevnika, izrada priznanja i organiziranje postavljanja žigova na planinarskim obilaznicama kojima upravlja HPS;
- pregled ispunjenih dnevnika, izdavanje značaka ili priznanja za obilaznice kojima upravlja HPS;
- predlaganje godišnjeg financijskog plana Komisije;
- predlaganje godišnjeg plana rada,
- izrada godišnjih izvještaja o radu za Skupštinu HPS-a,
- suradnja s drugim komisijama HPS-a;
- sudjelovanje u drugim aktivnostima HPS-a;

- predlaganje markacista za priznanja HPS-a;
- pripremanje programa i plana za uređivanje planinarskih putova i obilaznica prema odlukama tijela HPS-a;
- sudjelovanje u rješavanju pitanja od međusobnog značenja s istovrsnim komisijama planinarskih saveza drugih, prije svega susjednih država;
- objavljivanje podataka i informacija o planinarskim putovima, markacistima i obilaznicama na internetskim stranicama HPS-a, u časopisu »Hrvatski planinar« i ostalim glasilima.

Planinarski put

Članak 6.

Planinarski put je površina namijenjena za kretanje planinara, označena odgovarajućom planinarskom signalizacijom (markacijama).

Planinarski put može biti označeni dio druge prometne površine na kojoj je dozvoljeno kretanje pješacima, izgrađen i označen put odvojeno od drugih prometnih površina ili trasirano i označeno bespuće.

Planinarski put može biti označen klasičnim planinarskim oznakama i/ili elektroničkim oznakama.

Osnovna planinarska oznaka (markacija) je okruglog oblika promjera 12 cm. Sastoji se od bijelog kruga promjera 6 cm okruženog crvenim prstenom širine 3 cm.

Elektronički planinarski put (e - planinarski put) je planinarski put označen elektroničkom signalizacijom, prvenstveno korištenjem usluge globalnog satelitskog sustava za pozicioniranje i navigaciju (engl. Global Navigation Satellite System, skraćeno GNSS).

Markacist

Članak 7.

Markacist je član osnovne planinarske udruge udružene u HPS koji je završio tečaj za markaciste HPS-a i koji dobrovoljno i na organizirani način obavlja zadaće u planiranju, trasiranju, izgradnji, uređenju, označavanju, bilježenju, čuvanju i održavanju planinarskih putova.

Članak 8.

Prema stupnju stručne osposobljenosti markacisti koriste sljedeće stručne nazive:

- markacist,
- markacist voditelj,
- markacist instruktora.

Članak 9.

Markacist HPS-a može postati svaki punoljetni član planinarske udruge koji je završio tečaj za markaciste u organizaciji Komisije. Nakon uspješno završenog tečaja dobiva diplomu o završenom tečaju za markaciste i iskaznicu markacista te se evidentira u registar markacista HPS-a pod registarskim brojem koji mu je upisan i u iskaznicu markacista. Markacist može uređivati, označavati i održavati planinarske putove pod stručnim vodstvom markacista voditelja.

Članak 10.

Markacist voditelj može postati registrirani markacist koji je nakon najmanje dvije godine od završenog tečaja za markaciste sudjelovao barem na 10 markacijskih akcija u koje se ubrajaju i one prije završenog tečaja za markaciste. Uz to, voditelj mora završiti planinarsku školu u organizaciji HPS-a ili biti najmanje 10 godina aktivan član planinarske udruge. Markacist voditelj stječe pravo na značku MARKAČIST HPS-a.

Markacist voditelj samostalno u okviru planinarske udruge planira, organizira i predvodi markacističke akcije izgradnje, uređivanja i održavanja planinarskih putova. Markacist voditelj sudjeluje u svim oblicima stručnog usavršavanja markacista u organizaciji Komisije. Kada u markacijskoj akciji sudjeluje nekoliko markacista voditelja oni izabiru među sobom onog koji predvodi tu akciju.

Članak 11.

Markacist instruktora može postati markacist voditelj stručno osposobljen prema programu koji utvrđuje Komisija. Kandidate za markaciste instruktore predlaže Komisija. Komisija određuje voditelje školovanja (mentore) za obuku markacista instruktora iz redova postojećih instruktora.

Markacist instruktor predlaže, planira, organizira i provodi stručno školovanje markacista. Predlaže unapređenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja markacista uvođenjem suvremenijih tehnika i metoda rada i razvija nove programe temeljnog i dodatnog obrazovanja markacista.

Markacist instruktor stalno razvija svoje sposobnosti i proširuje svoja stručna znanja.

Članak 12.

Znak markacista je okruglog oblika, bijele podloge, obrubljen tankim zlatnim i crvenim rubom. Po unutrašnjem obodu znaka piše velikim slovima boje zlata HPS u gornjem i MARKACIST u donjem dijelu. Središnji dio omeđen je zlatnom kružnicom te plavim i zlatnim kružnim lukom. Unutar središnjeg kruga stilizirana je planina zelene boje i na njoj markacija. Rubovi stilizirane planine, te crveni i bijeli rub markacije obrubljeni su zlatnim crtama.

Značka markacista ima u cijelosti izgled znaka. Promjera je 30 mm i emajlirana s prednje strane. Zadnja strana je zlatne boje i na njoj je otisnut broj. Značka vrijedi uz markacističku iskaznicu.

Članak 13.

Prava markacista su:

- stručno usavršavanje i stjecanje novih znanja i vještina za označavanje, uređivanje i održavanje planinarskih putova,
- stručna pomoć i podrška pri uređivanju i održavanju planinarskih putova,
- zaštitna oprema u skladu s naravi aktivnosti koje obavlja,
- podmirenje troškova prijevoza i noćenja prilikom uređivanja planinarskih putova, ovisno o mogućnostima pojedinih planinarskih udruga,
- uključivanje u rad i aktivnosti Komisije, prikupljanje podataka o planinarskom putu, bilježenje tragova i kontrolnih točaka, ucrtavanje uređenih tragova na digitalnu topografsku kartu i sl.

Članak 14.

Obeveze markacista su:

- sudjelovati na označavanju, uređivanju i održavanju planinarskih putova u organizaciji planinarske udruge, županijskog/gradskog planinarskog saveza ili HPS-a,
- pridržavati se pravila označavanja planinarskih putova koja su propisana Knjigom standarda signalizacije na planinarskim putovima, Pravilnikom i drugim aktima HPS-a,
- odnositi se pažnjom dobrog domaćina prema materijalima i sredstvima za rad,
- paziti da prilikom rada svojim postupcima ne prouzroči štetu na privatnim i javnim dobrima, organizatoru akcije ili korisniku planinarskih putova,
- brinuti o zaštiti prirode i ekološkom zbrinjavanju otpada tijekom i nakon svake akcije,
- sudjelovati na seminarima i drugim oblicima stručnog usavršavanja,
- nositi iskaznicu markacista sa sobom pri svakoj markacijskoj akciji.

Članak 15.

Za svoj rad markacist odgovara matičnoj planinarskoj udruzi, županijskom/gradskom planinarskom savezu i Komisiji.

Stručno osposobljavanje markacista

Članak 16.

Osnovno stručno osposobljavanje markacista provodi se prema Programu tečaja za markaciste HPS-a. Tečaj se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela, a vode ga instruktori markacisti HPS-a. Nakon teorijskog dijela, znanje polaznika tečaja provjerava se putem pisanog testa. Primjena teorijskog znanja provjerava se i tijekom izvođenja praktičnog dijela pri kojem polaznici tečaja rade na održavanju dijela planinarskog puta.

Članak 17.

Tečajeve za markaciste organizira Komisija, a suorganizator je planinarska udruga ili županijski/gradski planinarski savez na čijem se području djelovanja organizira tečaj. Tečajevi se održavaju prema utvrđenim potrebama planinarskih udruga na pojedinim područjima, a polaznici tečaja mogu biti članovi svih planinarskih udruga udruženih u HPS.

Članak 18.

Troškove pohađanja tečaja snose matična planinarska udruga odnosno županijski/gradski planinarski savez.

Članak 19.

Jedan od oblika stručnog osposobljavanja su i seminari koje održavaju instruktori Komisije, instruktori drugih stručnih komisija HPS-a, te druge stručne osobe unutar i izvan HPS-a.

Članak 20.

Na tečaju za markaciste mogu sudjelovati i djelatnici javnih ustanova zaštićenih planinskih područja Hrvatske, planinari učlanjeni u planinarske udruge drugih država i ostale osobe uz suglasnost nadležnih tijela HPS.

Komisija i planinarske udruge

Članak 21.

Markacisti se mogu organizirati u svim osnovnim planinarskim udrugama te gradskim i županijskim planinarskim savezima.

Markacisti su u matičnim planinarskim udrugama organizirani u komisijama, sekcijama odnosno organizacijskim jedinicama što je uređeno normativnim aktima pojedine planinarske udruge. Komisiju, sekciju odnosno organizacijsku jedinicu predvodi povjerenik koji svoju planinarsku udrugu predstavlja ujedno prema županijskom/gradskom savezu i Komisiji.

Članak 22.

Planinarske udruge organizirane prema članku 21. ovog Pravilnika mogu i izravno surađivati s Komisijom, a osobito u slučaju ako na nekom području ne postoji županijski/gradski savez ili ako planinarska udruga nije članica županijskog/gradskog saveza.

Članak 23.

Brigu o planinarskim putovima prvenstveno vode markacisti organizirani u osnovnim planinarskim udrugama. Brigu o planinarskim putovima unutar granica zaštićenog područja može preuzeti i javna ustanova za upravljenje zaštićenim područjem uz odgovarajuću stručnu osposobljenost za to zaduženih djelatnika, stečenu na tečaju za markaciste HPS-a.

Članak 24.

Osnovne planinarske udruge registrirane u HPS-u, osim ~~sportsko-penjačkih~~, alpinističkih i speleoloških klubova, u cilju provedbe temeljnih djelatnosti HPS-a, mogu provoditi sljedeće: imenovati voditelja svoje komisije, sekcije, odnosno grupe za planinarske putove koji mora biti registrirani markacist HPS-a i o tome obavijestiti Komisiju,

- voditi popis planinarskih putova koje održava, a koji sadrži podroban opis puta s oznakama križanja, tekstom svih putokaza i zemljovidima s ucrtanim putovima,
- održavati planinarske putove za koje je zadužena,
- podnositi godišnji izvještaj o održavanju planinarskih putova županijskim/gradskim planinarskim savezima i Komisiji,
- evidentirati i arhivirati podatke o održavanju planinarskih putova,
- surađivati s Komisijom prije planiranja ili trasiranja svakog novog planinarskog puta odnosno planinarske obilaznice,
- voditi popis markacista i evidentirati njihovo djelovanje,
- poticati uključivanje svojih članova u markacističke aktivnosti i uputiti na tečaj za markaciste sve one koji za te aktivnosti imaju sklonost,
- odazivati se na skupove i aktivnosti markacista po pozivu Komisije,
- zatražiti pomoć Komisije ako iz bilo kojih razloga ne može izvršavati dužnosti iz ovog članka.

Komisija i županijski/gradski planinarski savezi

Članak 25.

Komisija surađuje sa županijskim/gradskim planinarskim savezima putem članova Komisije, povjerenika za planinarske putove ili druge imenovane osobe.

Članak 26.

Oblici suradnje Komisije sa županijskim/gradskim povjerenikom su:

- usklađivanje popisa markacista po planinarskim udrugama,
- usklađivanje popisa planinarskih putova i obilaznica na području županijskog/gradskog planinarskog saveza
- usklađivanje rada planinarskih udruga na održavanju planinarskih putova,
- usklađivanje nadležnosti planinarskim udruga nad održavanjem planinarskih putova,
- sudjelovanje u pripremama tečaja za markaciste na svom području,
- obavješćivanje o održavanju sastanaka s predstavnicima markacijskih sekcija, komisija odnosno organizacijskih jedinica na području županijskog/gradskog planinarskog saveza.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 27.

Markacist može izgubiti stečeni status ako ne ispunjava obveze propisane člankom 14. i ako postupa suprotno odredbama ovog Pravilnika. Postupak oduzimanja statusa markacist, markacist voditelj i markacist instruktor provodi Komisija sukladno odgovarajućim aktima HPS-a. Član planinarske udruge kojem je oduzet stručni naziv markacista ima pravo žalbe Izvršnom odboru HPS-a u roku 15 dana od primitka pisane obavijesti.

Članak 28.

Pojedina pitanja iz djelokruga rada Komisije po potrebi se mogu urediti odgovarajućim knjigama standarda, priručnicima, programima, uputama, smjernicama, postupcima ili procedurama, preporukama i sl. kako bi se osigurao jedinstveni pristup u okviru HPS-a. To su npr.: definicije, izgled i vrste oznaka, način i pravila označavanja, postupci ili procedure osnivanja, registracije i ukidanje ili deaktiviranje planinarskog puta i planinarske obilaznice, planovi i programi školovanja i stručnog usavršavanja markacista, postupak licenciranja, organizacija tečajeva i radionica, izgled i sadržaj obrazaca i tiskanica, korištenje znaka markacist, sadržaj, način vođenja i održavanja registara i dr. Akti Komisije su javno dostupni na internetskim stranicama HPS-a.

Članak 29.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje važiti Pravilnik Komisije donesen 22. travnja 2017.

Predsjednik Hrvatskog planinarskog saveza
Darko Berljak